

THE WORLD
BANK

MOLDOVA

Subiect Special: Mobilitatea Economică

2 aprilie 2014

- În ultimul deceniu, ca urmare a mobilității economice crescute, mai multe gospodării au ieșit din sărăcie decât au redevenit sărace, în rezultat Republica Moldova a înregistrat o reducere esențială a sărăciei.
- Caracteristicile cheie ale gospodăriilor care "s-au ridicat" includ nivele mai înalte de educație și o rată mai mare de ocupare a forței de muncă în sectorul serviciilor și de producție – comparativ cu sectorul agricol.
- În pofida progreselor, Republica Moldova rămâne una dintre cele mai sărace țări din Europa și Asia Centrală (EAC). În scopul consolidării capacității săracilor de a genera venituri într-un mod sustenabil și de a ieși din sărăcie, agenda de politici trebuie să se concentreze pe consolidarea capitalului uman și pregătirea celor săraci să obțină noi locuri de muncă în afara sectorului agricol.

Mobilitatea economică: tendințe recente

Republica Moldova a înregistrat o scădere semnificativă a sărăciei și a inegalității în anii 2000, în special în prima jumătate a deceniului. În perioada 2000-2004, sărăcia (bazată pe rata de sărăcie de USD 2,50 PPP/zi) s-a diminuat în mod semnificativ în Republica Moldova; începând cu anul 2006, sărăcia a continuat să scadă de la 23 la sută la 18 la sută în 2011 (Figura 1). În timp ce rata sărăciei s-a diminuat atât în zonele urbane cât și în cele rurale, ratele sărăciei din mediul rural sunt mai mari decât în mediul urban. Mijloacele de trai ale oamenilor din zonele rurale rămân extrem de vulnerabile la șocurile climatice, cum ar fi seceta recentă care a afectat producția agricolă. Inegalitatea s-a diminuat pe parcursul deceniului, coeficientul Gini fiind în scădere de la 0.33 până la 0.28 în perioada 2006-2011.

Modelele de mobilitate economică a gospodăriilor casnice din Republica Moldova stau la baza tendințelor observate ale sărăciei și inegalității. Mobilitatea economică se referă la schimbările aferente veniturilor sau consumului în timp, care îmbunătățesc (sau înrăutățesc), nivelul de trai al gospodăriilor casnice, și poate fi identificată de mișcări pe diferite praguri, de altfel camuflate de tradiționalele rate ale sărăciei care reprezintă doar modificări nete. La nivel regional, 2.50 USD, 5.00 USD, și 10 USD PPP pe zi sunt folosite pentru a face distincția între "săraci (sub 2.5 USD)", "moderat săraci (între 2.5 USD și 5 USD)", "vulnerabil (între 5 USD și 10 USD)", și respectiv "clasa de mijloc (peste 10 USD)".

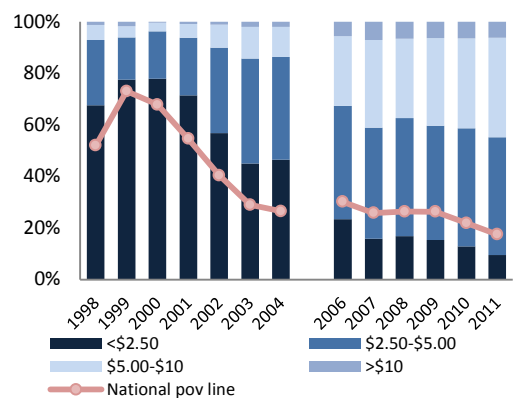
Un studiu recent privind mobilitatea economică în Republica Moldova relevă faptul că în ultimul deceniu o pondere mare a gospodăriilor sărace a fost capabilă să-și îmbunătățească standardele de viață și să iasă din sărăcie, în timp ce câteva gospodării ne-sărace au devenit sărace (Tabelul 1). Țara a înregistrat un proces dinamic ascendent de mobilitate economică și mici fluctuații (d.e. mișcările contemporane din și în sărăcie), în special înainte de criza economică globală. În timp ce Republica Moldova rămâne una dintre cele mai sărace țări din regiune, aceasta prezintă una dintre cele mai înalte niveluri de creștere economică din EAC din ultimul deceniu (Figura 2). Cu toate acestea, în pofida progreselor, multe gospodării din Republica Moldova rămân vulnerabile la șocuri și, astfel, pot intra în sărăcie.

Tabelul 1: Matricele de tranziție pentru mobilitate intra-generații din Republica Moldova, 1994-2004 și 2006-2011 (procentul persoanelor fizice), liniile regionale ale Băncii Mondiale.

		Destinația (2004)				
		<\$2.5	\$2.5-\$5	\$5-\$10	\$10+	Total
Originea (1999)	<\$2.5	48.2	29.0	0.8	0.0	78.1
	\$2.5-\$5	0.0	5.8	9.7	0.2	15.7
	\$5-\$10	0.0	0.0	2.0	2.4	4.4
	\$10+	0.0	0.0	0.0	1.8	1.8
Total		48.2	34.9	12.5	4.4	100.0

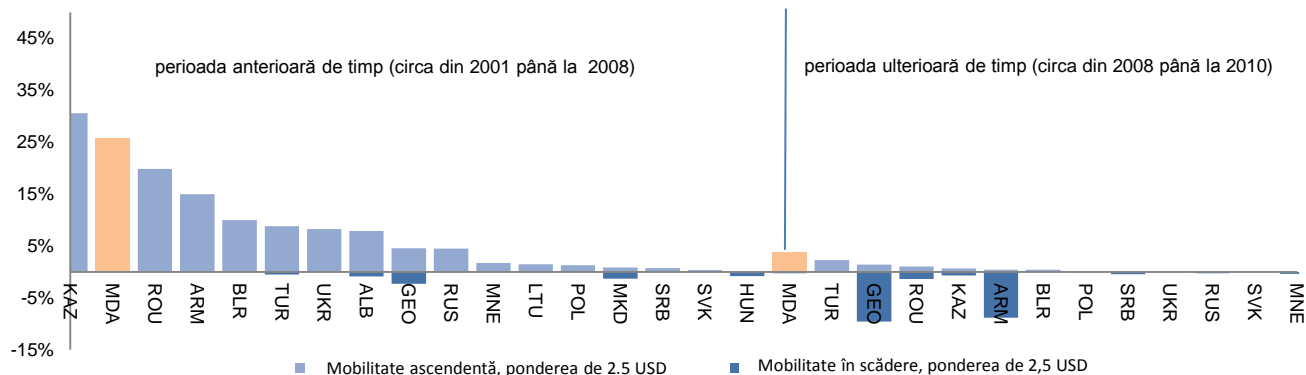
		Destinația (2011)				
		<\$2.5	\$2.5-\$5	\$5-\$10	\$10+	Total
Originea (2006)	<\$2.5	13.9	9.0	0.0	0.0	22.8
	\$2.5-\$5	0.1	30.2	13.1	0.0	43.4
	\$5-\$10	0.0	0.3	22.8	4.3	27.4
	\$10+	0.0	0.0	0.1	6.2	6.3
Total		14.0	39.5	36.0	10.5	100.0

Figura 1: Tendințele sărăciei în Moldova, 1998-2011

Sursă: Calculele autorului în baza datelor HBS armonizat regional (consumul total exclude cheltuielile pentru locuință, mărfurile de folosință îndelungată și cheltuielile de sănătate). Note: Sondajul Bugetului Gospodăriilor casnice din Moldova a avut o schimbare substanțială în metodologie în perioada dintre 2005 și 2006; ca rezultat, seriile de sărăcie pentru Moldova nu pot fi utilizate pentru evaluarea schimbărilor sărăciei pe termen lung, însă analiza este divizată în două perioade: înainte de anul 2006 și după anul 2006. Linia națională de sărăcie se referă la linia de sărăcie generală absolută a țării.

Figura 2: Ponderea gospodăriilor aflate în sărăcie care au scăpat de sărăcie sau ne-sărăce care au devenit sărace (linia sărăciei regionale conform Băncii Mondiale: 2.5 dolari PPP/zi)

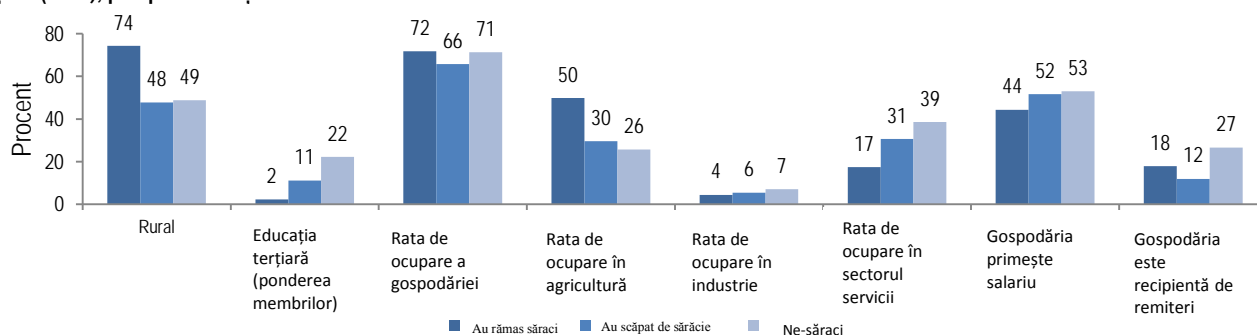

Sursa: Calculele autorilor utilizând seturile de date ECAPOV. Note: bazat pe un model de probabilitate liniar cu variabila dependentă egală cu unu în cazul în care gospodăria a înregistrat o mobilitate ascendentă (trece de oricare din praguri) și zero în celelalte cazuri. Intervalul de încredere se evaluează la 10 la sută.

Domenii de politici pentru consolidarea sustenabilității mobilității ascendente

În scopul consolidării capacității săracilor de a scăpa de sărăcie într-un mod sustenabil, este esențială înțelegerea mai bună a factorilor asociați cu creșterea veniturilor și mișcarea ascendentă. În Republica Moldova, principalele diferențe între gospodăriile care au reușit să scape de sărăcie și cele care nu au reușit sunt educația și statutul pe piața muncii (mai mult decât a fi angajat – deoarece ratele de ocupare în gospodăriile casnice nu diferă prea mult între grupuri - a contat sectorul de ocupare a forței de muncă), (Figura 3). Nivelul de studii mai înalt în rândul membrilor gospodăriei și ocuparea forței de muncă în sectorul serviciilor și cel de producție – comparativ cu sectorul agricol - au fost puternic asociate cu mobilitate ascendentă. Adițional, a jucat un rol și faptul dacă gospodăriile sunt sau nu recipiente de remiteri sau pensii. Rezultatele analizei regresiei sugerează că gospodăriile care au primit remiteri în anul 2006 au avut mai multe șanse de a ieși din sărăcie până în 2011 (d.e. mobilitate economică ascendentă), dar acest lucru a fost caracteristic gospodăriilor care au trecut pragul sărăciei moderate de 5 USD PPP/zi, și mai puțin în cazul celor aflați în sărăcie (pragul de sărăcie - 2.50 USD PPP/zi).

Figura 3 : Factorii asociați cu mobilitate economică ascendentă în Republica Moldova, 2006-2011. Ponderea gospodăriilor cu caracteristica inițială (2006), pe tipuri de mișcări

Sursa: Calcule bazate pe datele CGC. Notă: Sărăci se referă la cei cu un nivel de consum mai mic de 2,5 dolari pe zi. Rezultatele sunt prezentate pentru estimările mobilității la nivelul cel mai scăzut utilizând metodologia de date panel sintetic al lui Dang și alții (2011). Rezultate pentru intrarea în sărăcie nu sunt prezentate deoarece dimensiunile eșantionului sunt mici.

Promovarea mobilității economice ascendente – pentru un progres constant în diminuarea sărăciei și creșterea nivelului de trai al celor mai săraci - necesită o agendă de politici axată pe competențe și pregătirea lucrătorilor pentru noi locuri de muncă. Aceasta include asigurarea persoanelor cu abilități generale solide, printr-o educație calitativă, de asemenea, prin pregătirea lucrătorilor cu abilități necesare pieței forței de muncă în afara sectorului agricol. Politicile ar trebui să elimine barierele și constrângerile în calea participării forței de muncă și, în special, a ocupării formale a forței de muncă, precum și să elimine obstacolele în calea mobilității forței de muncă interne, care ar permite lucrătorilor să meargă acolo unde există locuri de muncă.

O agendă de politici de succes ar trebui să consolideze, de asemenea, rolul transferurilor publice și private în reducerea vulnerabilității pe termen lung a gospodăriilor. În cazul remiterilor, este necesară promovarea unei utilizări mai productive a lor pentru a spori capacitatea pe termen lung a gospodăriilor de a-și îmbunătăți nivelul de trai. În cazul protecției sociale, este esențială asigurarea îmbunătățirii capacității gospodăriilor de a rezista la șocuri și de a evita mobilitatea economică descendentă, precum și de a nu descuraja ocuparea forței de muncă (formală).

Date de contact: María E. Dávalos (mdavalos@worldbank.org) și Moritz Meyer (mmeyer3@worldbank.org). Pentru mai multe detalii vezi Dávalos și Meyer (2014) "Moldova: A Story of Upward Economic Mobility" (document de lucru).